

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Comisiei administrație publică și dezvoltare regională

AMENDAMENT

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

(Nr. 45 din 14.02.2024)

În conformitate cu prevederile art.59 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797-XIII din 2 aprilie 1996, prezint următorul amendament:

1. La articolul XI, la punctul 2 din proiect, prin care se propune modificarea anexei 3 al Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 441-447, art. 715), cu modificările ulterioare, se va completa cu o literă nouă cu următorul cuprins:

1. d) în note:

la punctul 16, după textul “cu atribuții în domeniul comunicării strategice” se completează cu textul “din cadrul autorității responsabile de activitatea de monitorizare informațională, comunicare strategică și combatere a dezinformării”.

2. se va completa cu un punct nou, cu următorul cuprins:

“17. Clasele de salarizare pentru funcțiile publice de execuție de „specialist”, „specialist superior”, „specialist principal” cu atribuții în domeniul gestionării și controlului resurselor din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și a Mediului Rural din cadrul autorității responsabile de implementarea măsurilor de intervenție pentru agricultură se majorează cu 10 clase de salarizare succesive față de cele prevăzute în tabel pentru aceste funcții.”

2. Proiectul de lege se va completa cu 2 articole noi după cum urmează:

Articolul XVI Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 245–246, art. 513), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Alineatul (2) al articolului 7 va avea următorul cuprins:

„(2) Semnarea declarației în formă electronică se face prin utilizarea semnăturii electronice emise în condițiile legii. Semnăturile electronice se vor elibera subiecților declarării cu titlu gratuit, în modul stabilit de Guvern, cu excepția semnăturilor electronice ale subiecților declarării averii și intereselor personale prevăzuți la articolul 3 literele e² - e⁵ care vor fi achiziționate în mod individual de către aceștia.”.

2. Articolul 24 se completează cu un nou alineat cu următorul cuprins:

„ (12) Prin derogare de la articolul 6, pentru subiecții declarării averii și intereselor personale prevăzuți la articolul 3 literele e² - e⁵ termenul de depunere a declarației pentru anul 2024 se extinde până la 30 aprilie inclusiv.”

Articolul XVII - Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412), cu modificările ulterioare se modifică după cum urmează:

1. La Articolul 7 litera i) se completează cu textul „, , precum și pe adjuncții conducătorilor autorității administrative din subordinea ministerului, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege”.

Articolul XVI din proiectul de lege avansează cu 2 puncte și devin respectiv Articolul XVIII.

Nota de argumentare:

1. În cazul modificărilor propuse la legea 270/2018 amendamentul are ca scop crearea condițiilor de salarizare minime, necesare fortificării capacităților instituționale ale Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (Agenția) cu cadre calificate, pentru a garanta realizarea eficientă a politicilor statului în domeniul agriculturii și mediului rural.

În conformitate cu Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 20/2019, Agenția este o autoritate administrativă responsabilă de gestionarea Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, inclusiv a surselor financiare provenite de la partenerii de dezvoltare, care, în anul 2023 constituie 1,9 miliarde lei, iar în 2022 a constituit 1,75 miliarde lei.

Conform pct. 4 din Hotărârea de Guvern nr. 20/2019 a fost stabilit efectivul-limită de personal al Agenției, în număr de 160 de unități dintre care 42 sunt destinate funcțiilor de conducere, 118 funcțiilor execuție (dintre care 6 sunt auxiliare - tehnice). Din numărul total de funcții 76 de funcții sunt vacante sau temporar vacante inclusiv 17 unități sunt sub moratoriul aprobat de Guvern. Respectiv, de facto, activitatea Agenției este asigurată de numai 84 angajați sau cu o lipsa de 47,5% din numărul total de angajați.

Mai mult, în ultima perioadă se atestă o creștere a fluctuației cadrelor. În pofida eforturilor depuse de managementul AIPA privind dezvoltarea capacităților angajaților, personal calificat, instruit inclusiv de partenerii externi, angajații continuă să se concedieze sau se transferă în alte instituții, motivând că sporește volumul de lucru, odată cu implementarea noilor scheme de plată, cu proceduri și procese diferite de aplicare, care necesită asigurarea implementării standardelor internaționale, dar salariile rămân neschimbate. În situația creată, doar în anul 2023, AIPA a demarat 139 concursuri de angajare pentru a suplini funcții vacante. Ca rezultat pentru 26 funcții vacante au fost angajați specialiști, iar 113 concursuri au eșuat, principalul motiv fiind lipsa participanților la concurs.

Situația este critică în Direcția teritorială Chișinău, unde conform statelor de personal trebuie să activeze 8 angajați iar de facto întregul proces este asigurat de un singur angajat. Situații la fel de îngrijorătoare este în Direcția plăți directe, Direcția autorizare plăți, Direcția plăți în avans, Direcția

administrarea și aprobarea proiectelor (4 angajați din cei 7 aprobați de state de personal), Direcția antifraudă și control intern (2 angajați din cei 5 aprobați pe state de personal), etc. subdiviziuni ce examinează dosare de acordare a subvențiilor, se activează în capacitate de 50%.

Insuficiența de cadre duce la tergiversarea procesului de autorizare a plăților către solicitanții de subvenții. În acest context, îmbunătățirea condițiilor de salarizare este o necesitate vitală pentru AIPA, în vederea depășirii situației critice create și pentru a asigura o activitate eficientă a acesteia.

Pentru comparație, se va reține că, în anul 2010, când a fost creată Agenția, aceasta dispunea de 72 de unități, inclusiv auxiliare, pentru valorificarea unui fond de subvenționare în mărime de 400 milioane lei, iar în prezent – fondul s-a mărit de 4,75 ori, măsurile de subvenționare s-au diversificat, sarcinile puse Agenției au devenit tot mai complexe, iar funcționari care sunt implicați la realizarea acestor sarcini sunt mult mai puțini.

Un deficit de personal și suprasolicitarea funcționarilor cu volume suplimentare de muncă, inevitabil, reduce calitatea și eficiența gestionării fondului, care se materializează, de regulă, în termene exagerate de examinare a unei cereri de subvenționare și comiterea erorilor la examinare cererilor respective.

Cauza principală a deficitului de personal, evident, își are originea în salarizarea necorespunzătoare raportată la realitățile financiare actuale, dar și la răspunderea pe care și-o asumă funcționarii în procesul de gestionarea a fondului de subvenționare.

Un salariu mic nu va crea niciodată premise pentru atragerea și angajarea unor funcționari competenți și calificați, care ar putea aduce un plus de valoare Agenției și care ar spori calitatea muncii prestate. Nu în ultimul rând, o salarizare infimă, poate favoriza săvârșirea faptelor de corupție sau de depășire a atribuțiilor de serviciu.

În conformitate cu statele de funcții, în Agenție activează: specialiști superiori, specialiști principali, șefi de servicii, șefi de secții, șef de direcții, directori adjuncți și directorul. Conform art. 12, alin. (13) din Legea nr. 270/2018, salariul de bază se calculează prin înmulțirea valorii de referință stabilite cu coeficientul de salarizare corespunzător clasei de salarizare pentru funcția respectivă. La rândul său, conform art. 10, alin. (1) din Legea bugetului de stat pentru anul 2024, pentru calcularea, începând cu 1 ianuarie 2024, a salariilor angajaților din sectorul bugetar, în conformitate cu prevederile Legii nr.270/2018, se stabilește valoarea de referință în mărime de 2500 de lei.

Conform Anexei nr. 3, Tabelul nr. 2, rubrica „Autoritățile administrative centrale și din subordine” din Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, pentru funcția de:

- specialist superior este atribuită clasa de salarizare 55 și coeficientul de salarizare 3,09, i se adaugă prima unică în valoare de 1300 lei, poate obține un salariu brut în valoare de echivalent a 9025 lei sau 7130 lei (salariul net);
- specialist principal este atribuită clasa de salarizare 61 și coeficientul de salarizare 3,51, la care i se adaugă prima unică în valoare de 1300 lei, poate obține un salariu brut în valoare de echivalent a 10075 lei sau 7960 lei (salariul net).

În lumina normelor legale invocate, dorim să atragem atenția că funcțiile de execuție din cadrul Agenției sunt remunerate chiar și sub nivelul salariului mediu lunar pe economie pentru anul 2023 (11700 lei – stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 936/2022). Chiar dacă se vor lua în calcul sporul de performanță, premiile unice, plățile stimulatorii stabilite de Lege, salariul funcționarilor de execuție nu poate ajunge la valoarea salariului mediu pe economie.

În cazul unor funcții de conducere, cum ar fi de exemplu – șef secție/serviciu, de asemenea, se atestă o remunerare sub valoarea salariului mediu pe economie.

Salariul stabilit pentru funcțiile de conducere superioare celor de șef secție/serviciu, depășesc salariul mediu, însă, în raport cu responsabilitatea asumată în procesul de valorificare a fondului de subvenționare, nivelul de salarizare rămâne a fi necorespunzător. Conform Anexei nr. 3, Tabelul nr. 2 din Legea nr. 270/2018, pentru funcțiile de conducere este prevăzut coeficientul de salarizare 5,00 – 9,77, echivalent a 12500 lei – 24425 lei.

2. În cazul modificărilor propuse la legea 136/2017, propunerea de amendament vine ca urmare a aducerii în concordanță și uniformizării cadrului legal, în contextul transformării funcției publice de conducere de adjunct al conducătorului din funcție publică de conducere în funcție publică de conducere de nivel superior.
3. În cazul modificărilor propuse la legea 133/2016, propunerea de amendament intervine în contextul punerii în aplicare a Legii nr.11/2024, precum și în scopul clarificării mecanismului de depunere al declarațiilor de avere și interese personale a noilor subiecți ai declarării averii și intereselor personale. Totodată, ținând cont de procedura specială de achiziționare a semnăturilor electronice stabilită pentru subiecții prevăzuți la articolul 3 literele e2 - e5, precum și în vederea încadrării în termen a depunerii

declarațiilor de către aceștia se propune extinderea perioadei respective cu o lună, pentru anul 2024.

Alexandr TRUBCA
Deputat în Parlament